

muzische vorming in kleuterschool

Inleiding: muzisch werken met kleuters

Daar waar vroeger enkel leerkrachten uit de lagere school konden inschrijven voor de navorming komen we nu ook tegemoet aan de noden van de kleuterschool. Van overheidswege wordt sterk aangedrongen op een goede samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en het reguliere onderwijs omdat beide partners zeker van elkaar te leren hebben. Het is vanuit dit standpunt dat we de navorming organiseren, wetend dat leerkrachten uit het DKO evenveel kunnen opsteken van kleuterleid(st)ers als omgekeerd. Een wederzijds respect en vertrouwen en een goede communicatie is dan ook noodzakelijk om de navorming te doen slagen.

Kleuters hebben zo hun eigenaardigheden. Ze zitten motorisch anders in elkaar dan kinderen of volwassenen, ze denken anders en kijken daardoor op een andere manier naar de wereld. Op sociaal vlak hebben ze een hele specifieke manier van samenwerken ontwikkeld, die er eigenlijk geen is. Op sociaal vlak gedragen ze zich op een specifieke manier, eigen aan kleuters. Dit heeft veel gevolgen voor wat je met kleuters wel en niet kan doen. Je zal moeten proberen om aansluiting te vinden bij hun leefwereld, activiteiten moeten aan andere voorwaarden voldoen dan bij kinderen van de lagere school en het is vooral heel anders om hen duidelijk te maken wat je precies bedoelt als je hen een opdracht uitlegt. Tijdens de navorming gaan we in op bovenstaand gegeven.

1. Voornaamste doelstellingen

1.1. Doelstellingen bij de basiscursus

- De capaciteiten van de kleuterleid(st)ers binnen het vak muzische vorming optimaliseren.
- Opleiding op lesniveau in de vijf muzische domeinen (muziek, drama, beeld, nieuwe media, dans)
- Creatieve vaardigheden verwerven.
- Tools aanreiken voor het uitwerken van muzische lessen.
- Inzicht geven in creatieve processen en de taal aanreiken om daarover te communiceren.

- Creativiteit bij kleuters leren observeren en bevorderen, ook in hoekenwerk.
- Variërende werkvormen hanteren om een thema ruimer uit te diepen.

1.2. Doelstellingen bij de vervolgcursus

- De verschillende domeinen (muziek, drama, dans, beeld en media) implementeren in de klaspraktijk en in het eigen muzisch proces.
- Leren werken vanuit een muzische grondhouding, vanuit eigen mogelijkheden en beperkingen.
- Vertrekken vanuit eigen expertise en leervraag.
- Zich veilig leren voelen in het muzische.
- Verder ontwikkelen van creativiteit.
- Inzicht krijgen in creatieve processen en de taal aanreiken om daarover te communiceren.
- Tools aanreiken om muzische activiteiten mee op te bouwen (theoretische ondersteuning).
- Muzische lessen procesmatig opbouwen vanuit de aangereikte methodiek van de Veerman.

2. Doelgroep

- Voor alle leerkrachten van de kleuterschool.
- Basis cursus: voor wie het eerste jaar inschrijft.
- Vervolg cursus: voor wie de basis cursus gevolgd heeft.

3. Organisatie

- Tweejarige opleiding. In het eerste jaar wordt een basis cursus aangeboden, het tweede jaar is een vervolgcursus. Deze kan nog in extra-jaren doorlopen!
- In het eerste jaar van de navorming (basis cursus) wordt input gegeven door een muzische vormer bij de kleuterleid(st)er in de klas. In een tweede jaar (vervolgcursus) gaat de kleuterleid(st)er zelf aan de slag onder begeleiding van de muzische vormer en wordt er vraaggestuurd gewerkt.
- Zowel de basis- als de vervolgcursus worden in de eigen klas gegeven. De muzische vormer begeleidt de deelnemende kleuterleid(st)ers ter plaatse.
- De muzische vormer en leerkracht begeleiden samen de leerlingen.
- Leerkrachten worden gesteund in het aanboren van hun eigen creativiteit. Kennis en vaardigheden worden toegepast in de klaspraktijk met ruimte voor experimenteren en creëren.
- De navorming omvat 16 voormiddagen met verschillende invulling (zie doelstellingen).
- De muzische vormer komt wekelijks in de school op vaste voormiddagen, bepaald bij de inschrijving, de ene week bij leerkracht 1, de andere week bij leerkracht 2.
- Lestijd en overlegtijd worden bepaald tijdens het intakegesprek. Uren hoeven niet samen te lopen met de start- of einduur van de lessen van de leerlingen. Muzische vormer werkt in blokken van 3 uren (navorming + overlegtijd).

- Het eerste contactmoment is bedoeld voor kennismaking met directie en leerkrachten, voor observatie van de leerlingen en voor intakegesprekken .
- Tijdens een tweede contactmoment zal de muzische vormer verder observeren en deel nemen aan de activiteiten die de kleuterleidster aanbiedt.
- Voor de vervolgcursus: Tijdens een intakegesprek tussen de leerkracht en de muzische vormer wordt de leervraag van de leerkracht vastgelegd en het coachtraject bepaald in functie van de verdere ontplooiing van de leerkracht. Ook de doelstellingen en het plan van aanpak voor het coachtraject worden tijdens het intakegesprek geformuleerd.
- Vanaf het derde contactmoment begint de eigenlijke navorming. De muzische vormer doet een aanbod op lesniveau van de verschillende domeinen.
- Voor of na de lessen vindt telkens een overleg plaats van ongeveer 50 minuten waarin de lessen worden besproken en achtergrondinformatie wordt meegegeven. Dit overleg is onontbeerlijk voor het welslagen van de navorming.

4. Planning

- De navorming loopt van september tot juni.
- De navorming in de kleuterschool wordt ingericht op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag en enkel in de voormiddagen. Op maandag wordt geen navorming gegeven in de kleuterschool.
- De data van de navormingsdagen zijn vastgelegd (zie jaarplanning)
- De jaarplanning is te vinden op de website van de academies.
- De planning is opgebouwd in A- en B-weken. De te begeleiden leerkrachten komen beurtelings aan bod.
- De muzische vormer komt wekelijks in de school op vaste dagen, bepaald bij de inschrijving, de ene week bij leerkracht 1, de andere week bij leerkracht 2.
- Lestijd en overlegtijd worden bepaald tijdens het intakegesprek. Uren hoeven niet samen te lopen met de start- of einduur van de lessen van de kleuters. Muzische vormer werkt in blokken van 3 uren (navorming + overlegtijd).

4.1 Planning van het eerste contactmoment (kennismaking): tweede en/of derde week van september. Week A: naar leerkracht 1, Week B: naar leerkracht 2

- 9u00 overleg tussen muzische vormer de directie van de school
- 9u30 observatie door muzische vormer in de klas bij leerkracht 1
- 10u30 (na pauze) overleg tussen muzische vormer leerkracht:
Afspraken, jaarplanning overlopen en eventueel aanpassen, samen de volgende voormiddag plannen.
- Tijdens het overlegmoment wordt de leerkracht kindvrij geroosterd.

- Bij de kennismaking wordt de beginsituatie van de leerkracht afgetoetst en worden er duidelijke afspraken gemaakt i.v.m. materiaal, gebruik lokalen, dagindeling, kopieën, jaarplanning, taken,..
- Muzische vormer wordt op de hoogte gebracht van alle organisatorische aspecten van de school: schoolreglement, afspraken, leraarskamer, toezicht, EHBO, brandalarm,
- Muzische vormer wordt op de hoogte gebracht van alle pedagogische aspecten.

4.2. Het tweede contactmoment

- Tijdens het tweede contactmoment gaat de muzische vormer verder observeren en deelnemen aan de activiteiten die de kleuterleid(st)er die voormiddag aanbiedt. Dit is een geboden kans voor de muzische vormer om de kleuters en de leerkracht beter te leren kennen, te leren uit de aanpak van de leerkracht t.a.v. kleuters met moeilijkheden, klasafspraken en de reguliere werking te verkennen, enz. De klasleerkracht leert op haar/zijn beurt de muzische vormer kennen en de manier waarop deze werkt.
- Voor de vervolgcursus: Tijdens het overlegmoment wordt het traject verder besproken, verfijnd en uitgeschreven.

4.3. Verder verloop

- Vanaf de derde les start de eigenlijke navorming. De muzische vormer doet een aanbod van muzische lessen rond de verschillende domeinen, de leerkracht neemt actief deel.
- Tijdens het overlegmoment wordt de les besproken en achtergrondinformatie meegegeven.
- Voor de vervolgcursus: In januari wordt een evaluatiegesprek gevoerd waarbij het traject aangepast wordt en nieuwe doelstellingen bepaald worden voor het vervolg van de navorming.

5. Inschrijven

- Er dienen zich minstens 2 leerkrachten in te schrijven voor eenzelfde weekdag, gespreid over week A (lk 1) en week B (lk 2). Dit kan gaan over twee leerkrachten die de basiscursus volgen, maar het kan ook in combinatie met een vervolgcursus of een navorming in de kleuterschool. Eenzelfde muzische vormer komt dan wekelijks in de school!
- De basiscursus wordt gegeven op elke voormiddag, behalve op vrijdag en enkel in de voormiddag.
- Inschrijven per mail naar lieve@academiehsn.be
- Het inschrijvingsgeld van € 333 per deelnemer wordt betaald na ontvangst van een factuur vanuit Hemiksem of Lier.
- Inschrijven kan tot 1 juni 2018.
- Je vindt het inschrijvingsformulier op de website van de academies of deze wordt op vraag via mail bezorgd.

- Voor meer info: contacteer de projectcoördinator en raadpleeg de website van de academies voor bijkomende aandachtspunten en voor de jaarplanning.

6. Contacten

Projectcoördinator

Lieve De Smet

T 03 288 27 33

E lieve@academiehsn.be

Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans

Gasthuisvest 50, 2500 Lier

Directeurs: Erwin Scheltjens en Geert Hendrix

Contactpersoon: Suzanne Heus

T 03 480 45 79

E suzanne.heus@lier.be

W www.samwdlier.be

Academie Muziek en Woord

Nijverheidsstraat 27, 2620 Hemiksem

Directeur: Raf Van Brandt

T 03 288 27 30

E info.hemiksem@academiehsn.be

W www.academiehsn.be